دوقتور
خلوصی بهجت

دیاترمی

ایله

صلب ویا شرقه چیبانلرینك تداویسی

درسعادت — ۹۲۳

748

Princeton University Library
32101 066366780

حلب ويا شرق چيبانلرينك دياته‌رمى ايله تداويسى

دوقتور

خلوصى بهجت

Hulusi Behcet

درسعادت — ۹۲۲

اورخانيه مطبعه‌سى

(RECAP)

PRINCETON UNIVERSITY LIBRARY
32101 016644054

حلب ویا شرق چیبانلرینك دیاته‌رمی ایله تداویسی [*]

بغداد ، دیاربکر ، حلب ، قیصری حوالیسنده دولاشان ویمن جوارنده بولنان ذواتك پك چوق تصادف ایتدكلری شرق چیبانىنك هردرلو تداوی‌یه رغماً اوزون سوردیكنی ویاپیلان مداخله‌لردن اساسلی برنتیجه آلنه‌مدیغنی و بر سنه‌یه یقین دوام ایتدیكنی بیلمیان اطبا آرقداشمز یوقدر .

بر بچق سنه مقدم كلخانه سریریاتنده تارترستی‌بی‌یه ایله اجرای مداواتدن نتایج حسنه ألده ایدلدیكنی وبوصورتله فنه مهم بر خدمت ایفـا اولندیغنی یومی غزته‌لرمز دخی یازمشـدی . امراض جلدیه جمعیت طبیه‌سنده‌ده مناقشه اولنان بومسئله‌نك له وعلیهنده‌خیلی افكار درمیان ایدلدی .

تارترستی‌بی‌یه استعمالی اپی زماندر معلوم وبرچوق امراض‌جلدیه كتابلرنده مسطوردر . نه‌او سالوارسان تداویلری‌ده عینی‌وجهله ذكر ایدلمشدر .

---

[*] فرانسزجه آننال ده‌رماتولوژی‌ده وآلمانجه درماتولوكیشه ووخنشریفت‌ده انتشار ایتمشدر .

89-B32549

لایشمانیوزلرك منجمد حامض قاربونله تداویسنی تورکجه ایلك دفعه معلم محترم علی رضابك یازمشدر. بنا برین فضله وبول ماتهریاله مالك محیط ووسطلرده پك بسیط اولان اشبو اصول ایله تداوی ایدلمسنی قلباً آرزو ایدهرم. بومیانده دیاتهرمی‌یه مالك شهرلره دوشهجك شرق چیبانلرینك هرحالده ایده آل تداویسی دیاتهرمی ایله پك قولای اولدیغندن وبرهفته ایچریسنده، حتی ایلرولمش، اوزوندن آیلر مرور ایتمش وقعهلرده معیوب ندبه ترك ایتمکسزین اشفاسی ممکن بولندیغندن، بوطرز تعقیبك امراض جلدیه ایله متوغل آرقداشلرمزه بر سهولت، نادراً راست کله‌جکلری ایچون اجنبی مملکتلرده متخصص خواجهلرمز ومسلکداشلرمزهده تطبیق ایچون بر ساحه تشکیل ایده‌جکنه امینم.

استانبولده ایکی سنه ایچریسنده درت لایشمانیوز خستهسنه راست کلدم. هر برینك تشخیص قطعیسنی خردهبینی اجرا وبرینك کولتورنی یاپدم.

تداوی مؤثرهسی ایچون هر کتابده محرریاقق اصولیله مقبول ومرغوب اولمامسی لازم کلن ترموقوتر وپاغالوانوقوترقوللانمقدنسه وهررولروبرچوق زائدات وشائبهلرده استعمال ایتدیکمز دیاتهرمی‌کی باردینی ترجیح ایتدم. فوق الحد کوزل ثمرات اقتطاف ایتدیکمدن وقعهلرمك آیری آیری مشاهدهلریله طرز تداویلرینی بروجهزیر عرض ایدیورم:

مشاهده ـ ۱ اطنه‌لی ـ ۱۹ یاشنده بر تجار اوغلی. اسمی ص. برای تجارت حلب و سوریه‌یه کیدوب کلمکده. بعضاً بر، بربچق آی مذکور محللرده قالدیغی واقع. بش آی مقدم صاغ رکبه‌یه یقین

قصبه اوزونده قرمزی بر زمینده متعدد سرت سویلجه‌لر حاصل اولدیغنی ، کیتدکجه بیودیکنی وزمانله بربرلریله برلشه‌رك کموش مجیدیه حجمنی اکتساب ایتدیکنی سویلیوردی. کوستردیکی اطبانك برقسمی شرق چیبانی، بعضیلری فرنکی ایله ارتباطنی ایلری سورمشلر و واسسرمان یاپدیره‌رق مثبت نتیجه آلنجه تداوی داءالافرنجی تعقیبنه قرار ویرمشلر، بربچق آی ظرفنده نه‌او سالوارسانلردن وجیوه شرینغه‌لرندن منفعت کوره‌مینجه استانبوله کلمه‌یه مضطر قالدیغنی افاده ایتمکده ایدی . مراجعت ایتدیکی محترم بر مسلکداشم برای تدقیق بنده‌کزه یوللامشدی .

خسته قوی‌البنیه ، نواحیٔ سائره‌سنده برتغیر مادی وجلدی یوق . اعضالرنده مهم برتبدلی کوسترن اعراض موجود دکل . صاغ رکبه‌سی آلتنده بر مجیدیه حجمنده ، ضمنی بر منظره‌ده ، محیطی غیر منتظم فضله احمراری ومرتشح ، اوزری کثیف مختلف رنکده ، قالین ، مدمم قویو کیرلی اسمر برقبوقله مستور ، بعض یرلری علاجله صارمتراق بر درین بر قرحه موجود ایدی .

قبوغی قالدیرمق ایستدم . اولدقجه وجع ویریوردی ، ظاهراً صبرلی کورونمك ایستدیکی حالده غیر ارادی اشمئزازلر یاپیور ویك کوچلکله چیقارتیوردق ورفع اولان قشور آلتندن زیاده‌جه قان کلمکده ایدی .

منظرهٔ خارجیه‌سی متقرح ومقشر برضمغ افرنجی‌یی آکدیرر شکلده، یورت پیه‌سله محیطی کسیلمش ، جلدك تحتنه دوغرو برزاویهٔ

حاده عرض ایدیور ، زمیننده کیرلی صاری یشلمتراق یوربیونلر عادتا برپاموق قیح اوزرینه یاطیرمش، چیقارمش کبی پارچه‌لره مالك وپنسله طوقوندیغمزده غیرحســاس ومقاوم . یوربیونلر قولایلقله تمیزلنیور ویرلرنده قویو قرمزی ماویمتراق تزروات غیر منتظمه مرئی . قرحه اولدقجه درین ، محیطنده‌کی اوذیما ایله مشترك احمرارك، برآل ایاسی قدر ساحه‌سی وار .

ماسبقنده فرنکی بولونسه ویاخود اعضای ســائره‌سنده تظاهرات افرنجیه‌یه مشــابه تغیرات کورولســه فرنکی دیه نظر اعتباره آلنمه‌یه دکه‌جك .

عینی دقیقه‌ده ذهنی قاریشــدیران مختلف امراض نمونه‌لرینی‌ده برطرف ایتمك ممکن اوله‌میور دی. سپروتریخوز ضمغنه‌ده یکزیوردی اولسه رواریکوبی ، توبرکولوزی ، نادر میقوزیك تابلولرینی‌ده رد ایده‌میوردق .

امراض سریریه جهتندن ســپر وتریخوزك ، شواســاسلره بناءً اوله‌میه‌جغنه قناعت کتیردك : ســپر وتریخوز بولنســیدی نواحیٔ ســائره‌سنده‌ده کورولمسی ، نشو ونماســنك دها سرعتله نتیجه‌لنمسی وایچریسی بوش بر آپسه حالنده مرئی اولمسی ، یوربیونلره تصادف اولنمامق لزومی ، محتویســنك مصلی ، قیحی ویا یشیلمتراق یاپیشقان افراز عرض ایلمسی وهرحالده بر فیستول یاپمسی ایجاب ایده‌جکدی . هراحتماله مبنی کولتوری حاضرلادم . کذا بر ضمغ درنی اولســیدی ، ابتدائی برضمغ شکلنده باشــلامه‌دن امراض ســائره‌سنده تبدلات

کوسترمه‌سی ، کیکك اشتراکی وبوربیونلرك اولماسی ، مصلی قیچی برمحتوی‌یه مالکیتی، ده‌شیلمش، پیرتیلمش منکشه‌وی رنکده فسیتوللرك موجودیتی مقتضی ایدی .

اولسه‌روواریکوبی آندیران اعراض تالیه‌ده یوقدی .

برأ کتیمانك لنفاتیك بر بنیه‌ده بوقدر دوامی ظاهراً رده کافی ایدی ،

هر احتمالی دوشونه‌رك بر پیرکه تطبیقنه ، واسرمان تحریسنه ، سپروتریخوز کولتوری یاپلمسنه وهان سپروتریخوزین ئه‌پی ده‌رموکوتی تعاملی تدقیقنه ومتعدد محللرندن آلنان مستحضراتده لایشمانیا آرانمسنه قرار ویردم . رومانوویسکی‌م اولمادیغندن حاضرلنمه‌سی ایچون برقاچ کون بکلمکلکم ایجاب ایدیوردی. اولا ، کیمزا ایله تلوین ایتدم .

[رومانوویسکی احضاری ـ باقتریولوژی ئه کسپه‌ر یمانتال ـ صحیفه ۵۸۷ ایکنجی جلد]

سابورونك میلیوسنده ؛ ساپروفیت باسیللرله ستافیلافوق دوره‌لر ایکنجی کونی فرق ایدیلیوردی .

پیرکه تعاملی برکون صوکره مثبت وسپروتریخوزین منفی کوروندی. واسرمانی باقریولوغ مصطفی بک‌ه یاپدیرمشدم. آشکار + + + جواب کلدی .

کیمزا ایله تلویندن ، درت ساعت ظرفنده لایشمانیوز اولدیغنه حکم ایتمش ، دیکر تعامللرك آرتق اضافی برقیمتی قالمشدی .

درت مستحضردن هر برینك مختلف محللرنده مونووپولی نوقله‌ئر لوقوستیلرك پاراز یتلرله محمول اولدیغی مشهوددی . بعضیلرنده اون اون‌بش ، برقسمنده دها آز ، دیکرلرنده بالخاصه ماقروفاژ حجره‌لرده یکرمیدن فضله ایدی .

حاده عرض ایدیور ، زمیننده کیرلی صاری یشلمتراق یوربیونلر عادتا
برپاموق قیح اوزرینه باطیرمش، چیقارمش کبی پارچه‌لره مالك وپنسله
طوقوندیغمزده غیرحساس ومقاوم . یوربیونلر قولایلقله تمیزلنیور
ویرلرنده قویو قرمزی ماویمتراق تزررات غیر منتظمه مرئی . قرحه
اولدقجه درین ، محیطنده‌کی اوذیما ایله مشترك احمرارك، برآل ایاسی قدر
ساحه‌سی وار .

ماسبقنده فرنکی بولونسه ویاخود اعضای سائره‌سنده تظاهرات
افرنجیه‌یه مشابه تغیرات کورولسه فرنکی دیه نظر اعتباره آلنمه‌یه
دکه‌جك .

عینی دقیقه‌ده ذهنی قاریشدیران مختلف امراض نمونه‌لرینی‌ده
برطرف ایتمك ممکن اوله‌میور دی. سپروتریخوز ضمغنه‌ده بکزیوردی
اولسه روواریکوپی ، توبرکولوزی ، نادر میقوزیك تابلولرینی‌ده رد
ایده‌میوردق .

اعراض سریریه جهتندن سپروتریخوزك ، شو اساسلره بناءً
اوله‌میه‌جغنه قناعت کتیردك : سپروتریخوز بولنسیدی نواحیٔ
سائره‌سنده‌ده کورولمسی ، نشو ونماسنك دها سرعتله نتیجه‌لنمسی
وایچریسی بوش بر آپسه حالنده مرئی اولمسی ، یوربیونلره تصادف
اولنمامق لزومی ، محتویسنك مصلی ، قیحی ویا یشیلمتراق یاپیشقان
افراز عرض ایلمسی وهرحالده بر فیستول یاپمسی ایجاب ایده‌جکدی .
هراحتماله مبنی کولتوری حاضرلادم . کذا بر ضمغ درنی اولسیدی ،
ابتدائی برضمغ شکلنده باشلامه‌دن اعراض سائره‌سنده تبدلات

کوسترمەسی ، کمیکك اشتراکی وبوربیونلرك اولمامسی ، مصلی قیحی برمحتوی‌یه مالکیتی، دەشیلمش، پیرتیلمش منکشەوی رنکدە فسیتوللرك موجودیتی مقتضی ایدی .

اولسەروواریکوپی آندیران اعراض تالیەدە یوقدی .

برأ کتیمانك لنفاتیك بربنیەدە بوقدر دوامی ظاهراً ردە کافی ایدی، هر احتمالی دوشونەرك بر پیرکە تطبیقنە ، واسسرمان تحریسنە، سپروتریخوز کولتوری یاپلسنە وهان سپروتریحوزین تەپی دەرموکوتی تعاملی تدقیقنە ومتعدد محللرندن آلنان مستحضراتدە لایشمانیا آرانمسنە قرار ویردم . رومانوویسکیم اولمادیغندن حاضرلنمەسی ایچون برقاچ کون بکلمەکلکم ایجاب ایدیوردی. اولا، کیمزا ایلە تلوین ایتدم . [رومانوویسکی احضاری ـ باقتریولوژی تەکسپەر یمانتال ـ صحیفە ۵۸۷ ایکنجی جلد]

سابورونك میلیوسندە ؛ ساپروفیت باسیللرلە ستافیلافوق دورەلر ایکنجی کونی فرق ایدیلیوردی .

پیرکە تعاملی برکون صوکرە مثبت وسپروتریحوزین منفی کوروندی. واسسرمانی باقریولوغ مصطفی بکە یاپدیرمشدم. آشکار + + + جواب کلدی.

کیمزا ایلە تلویندن ، درت ساعت ظرفندە لایشمانیوز اولدیغنە حکم ایتمش ، دیکر تعامللرك آرتق اضافی برقیمتی قالمشدی .

درت مستحضردن هربرینك مختلف محللرندە مونووپولی نوقلەئر لوقوستیلرك پارازیتلرلە محمول اولدیغی مشهوددی . بعضیلرندە اون اون بش ، برقسمندە دهاآز ، دیکرلرندە بالخاصە ماقروفاژ حجرەلردە یکرمیدن فضلە ایدی .

پارازیتلر آز چوق مدور، عرضی دها قیصه اولمق اوزره برقاچ حیقره طوله مالك جسمیاندن عبارت ومحیطی لایقیله فرق ایدلمیوردی . پروتوپلازما آچیق ماوی‌یه بویانمش نوه‌سی ایکی قسمدن مشکل ؛ بیوك اوله‌رق قرمزی منکشه‌وی رنکده Trophonucleuse ، قویو منکشه‌یه تلوین ایدیلن چوماق شکلنده سانتروزوم مرئی .

هیچ فلاژه‌ل راست کلمدم . اساساً موضعی لایشمانیوزلرك فلاژه‌للی اشکالنك عضویتده حصول بولمادیغی معلومدر .

درت کون صوکره رومانوویسکی تلویننده دها آشکار وصریح پارازیتلره شاهد اولدم .

طفیلی تشکیل ایدن قروماتین و پروتوپلازما خرده‌بیننده کوزل کوریلیوردی . قروماتینك بر بری ایچریسنه کیرمش ایکی نواتی، تروفونوقلوز وسانتروزوم یك ممیز ایدی .

نیقولك وسط زرعی اتمام وکولتور ایچون اوغراشدم وموفق اولدم [۲] . [ژه‌لوز = ۱۴ + قلورسودیوم - ۶ + صو ۹۰۰ تعقیم ایدوب توبلره تقسیمدن صوکره درتده برنسبتنده معقم طاوشان سیرومی علاوه]

قرحه‌نك کنار دیبلرندن دەشوب پیپتله چکدیکم قانی وسط زرعه‌داملاتدم . اوطه درجهٔ حرارتنه ترکدن ، اوچنجی کونی معاینه‌مده حرکاتدار فلاژه‌للی شکللر درحال کوزه چارپیوردی .

---

[۲] مملکتمزده ایلك دفعه لایشمانیا تروپیقا کولتورلرینی یاپان وهیمزه کوسترەن رشاد رضا ومصطفی بکلردر . کلخانه سریریاتی مساعیسندن اولمق اوزره آلمانجه‌ده طبع ایدلمشدر .

اولترا میقروسقوپی ایله تدقیق ایتدم. آمپیلرك اولترا میقروسقوپی معاینه لری [٣] مثللو بویامه یه حاجت قالمقسزین تکمیل اوصافی تتبع قابل اولیوردی . فلاژه للر تقریباً ٤ ـ ٢٠ میقرا قدر طوللرده ٢ـ٤ میقرا عرضه مالك وفوق الحد متحرك ایدیلر .

ایکی کون صوکره معاینه مده آغلوتینه اولنلر واردی عادتا کل منظره سنی عرض ایدیوردی .

قطعی تشخیصدن صوکره دیاته رمی تطبیقنه باشلادم .

مشاهده ـ٢ـ کنغریلی خدمتجی قیزی ـ ٢٣ یاشنده : صاغ آلنك شهادت پارمغی وصول یناغی ایله صول قدمی وجه ظهریسنده اوچ عدد اکتیمایه مشابه اندفاعات موجود. درت ماه مقدم جلبدن چیقمشلر، خانملریله برابر استانبوله کلمشلردی . حرکتلرندن برآی اول صاغ آلنك شهادت پارمغی وجه راحیسنه قریب وایکنجی سلامیده برقرمزیلق وخفیف بر شیشلکله باشلامش وآره دن بر مدت مرورنده صول یناغنده قرمزی قباریقلق حصول بولدیغی ، آره صره قاشیندیغی ونهایت ده شیله رك جراحت یایدیغی حکایه ایدیوردی .

آل وآیاقلرنده کی اندفاعات غیر ممیز ووصفدار دکلدیلر . صول یناغنده مولاژی یاپیله جق وشرق چیبانلرینه نمونه دینه جك قدر اوصاف خارجیه وظاهریه سی منتظمدی .

یناغنده کی تظاهرك جلد سالمه تماس ایدن محیطی احمراری واوذیماوی ، قرحه نك حوافیسی مشرشر واوزری زیاده جه ملاصق صاری کیرلی بر قبوقله مستوردی .

---

[٣] عثمان شرف الدین ـ امپیلرك اولترا میقروسقوپله معاینه سی استانبول سریریاتی .

قشری قالدیردیغمزده دونوق برمصل ایله زمینی قویو قرمزی، حلیموی ، حببی ، بعض محللرنده یئیلمش تزررات موجوددی . قاعده محتقن ومرتشح ایدی . لامه آلدیغم مستحضرلری کثول مطلق ایله تثبیت ایتدم واسکیدلجه اییلکنه حکم ایدیلن رومانوویسکی ایله بویادم . لایشمانیا جسیمانی کوردم . درحال تداوی‌یه ابتدار ایتدم .

مشاهده — ۳ — دیار بکردن — صنعتی حمال ، سنی ۴۲ — متأهل اوچ چوجغی موجود . مملکتنده ایکن آلتی آی مقدم صاغ قاشی وصول یناغی اوزرنده اوفق حطاطه‌وی قرمزی بر قباریقلق کوریور . مضر بر حیوانك لدغندن ایلری کلدیکنه حکم ایدییور وآلدیرمیور فقط زمانله دشیلدیکنی ، دریتلشدیکنی ویاییلدیغنی سویلیوردی. مراجعتنده، قاشنده‌کی مدور بر بچق سانتیمترو وسعتنده، محیطی کیرینتیلی ، چیقینتیلی ، آره‌لرنده قیللری دخی بولنان کثیف وجلده زیاده‌جه ملتصق اسمر صاری برقشرله مستور ، محیطی دائرأ مادار ملتهب اوذیماوی برمنظره‌ده قرحه موجوددی .

اکثیما متعدد اولسیدی روپیا سیفیلیتیقاکبی نظر اعتباره آلنیردی .

قیللری کسه‌رك قبوغی قالدیردیغمده دونوق برمصل سیلانی ایله مشترك کنارلرندن شعری قان صیزییور ومتصل پاموقله تامپونه ایدیوردم .

محیطی یورت بیه‌سله کسیلمش کبی ، زمینی قویو اسمر قرمزی رنکده غیر مساوی تزررات ایله مملو وصاری قیحی نقطه‌لر عرض

ایلیوردی . تماسـله قاعده‌سی سرت ومرتشح ایدی . کندیلمکندن اغریمدیغی وتضییق ایتدکده وجع حس ایتدیکنی سویلیوردی .

صول یناغی اوزرنده‌کی وسعت اعتباریله دها کنیش وقبوق دها قالین وبعضی وزاویهٔ حاده‌سی صیوان اذنه متوجه بولنیور وکنـاری زیاده‌جه مرتشح واوذیماوی ایدی .

قولاغنك آرقه‌سنده بیوك آده‌نیت موجود وتعریفنه نظراً یوزینك شیشدیکنه باقیلیرسه برانتـان تالی نتیجه‌سی لنفـانژیت کچیردیکی اکلاشیلیوردی .

هرشیدن اول لایشمانیوز دوشوندم . وپره‌پاراسیونلری احضار ایده‌رك لازم‌کلن تلوینـاتدن‌صوکره جسیماتی کوردم وتشخیصی وصعیله تداوی‌یه باشلادم .

مشاهده ٤ — سـابق ایران شاهی منسـو بیندن ۱۳ یاشلرنده برقیز . آلتی آی مقدم طهراندن استانبوله کلشلر، اقربالرندن برذات محترم ایله برای معاینه مراجعت ایتمشلردی .

قیزجغزك صـاغ یناغنده ، براونلق حجمنده محیطی ارتشـاحی ، واحمراری برقرحهٔ عمیقه موجوددی . اوزری قالین دوز ومدمم ملاصق برقشرله مستور ، منظرهٔ خارجیه‌سی شرق چبانی کوسترمکله برابر لاقیدی برنظرله باقیلیرسـه برا کتیمایه‌ده بکزیوردی . وولکر لوپوس مٌکسـه‌دان شکلی‌ده واردی . بدایتده شـدتلی برحکه ایله باشلامش ، احمراری برلکه‌حالنی آلمش ومرکزی متبارز خطاطه‌وی برطرزده واوزری خفیف بیاض قورو تفلسات عرض وحراشف

كيتدكجه قالينلاشمش وآفتده كنيشليه‌رك اطرافی دهاقویو قرمزی والتهابی بردورده ایكن بشره يرتیله‌رق قرحه تشكل ایتمش وهیچ برتداوی یاپیلمامشلر .

قبوق كوچلكله قالقیوردی . فضله حساس بولنمسندن قلورده‌تیل ایله حسیتی ممكن اولدیغی قدر بالتعدیل پارچه پارچه چیقاره بیلدك . رفع اولان محلك جلد سالمه ملتصق قسمندن قان كلیوردی . برطرفی تامپون تضییقی آلتنده بولندیره‌رق دیكر جهتلری قوپاردق . ادمه قویو شرابی برقرمزیلقده، مرتشح وسیئیش، بعض طرفلرنده قیح ایله مترافق زمین حلیمویی ، محیطی یرتیق وغیر منتظم ومحفور ایدی .

قرحه ایكی سانتیمتره طول ، بربچق سانتیم عرضه مالكدی . نه لنفانژیت ونه غانغلیون شیشلكی ونه‌ده ئه‌ریزیپل حالی واردی . بش مستحضر یاپدم . اوچنی رومانوویسكی ، ایكیسنی كیمزا ایله بویادم .

لوقوسیتلر درونده لایشمانیوز جسیمانه وجسیمانك پروتوپلازما وقروماتینلری آشكار كوریلیوردی . بوتشخیصك وصفی متعاقب دیاته‌رمی ایله تداوی تكلیف ایتدم .

چوجق حساسیت كوستردیكندن قلورده‌تیل ایله ممكن اولان آنسته‌زی‌یی یاپیوردم . آز دوزلردن باشلامق اوزره تدریجاً چیقان مقدارله و اوچ جلسه‌ده تداوی‌یی اتمام ایتدم .

قونترول ایچون برهفته صوكره كلملرینی سویلشدم . علی العجله پارسه كیتمك لزومی دولاییسیله براقدیغی ندبه‌یی كوره‌مدم .

دیاته‌رمی تطبیق ایتدیكم دیكر اوچ وقعه‌مده برندبهٔ ادمویه موجود

قالدی . فقط علی العـاده کچن ویاخود دیکرکی‌لر ایله ألده ایدیلن ندبانك هیـچ برینه بکـزه‌میوردی .

تطبیقدن بش کون صوکره خرابیت نسجی مشـعر قالین قبوق قالدیریلیور ، تکرار و دها واسع برشـکلده جلد سـالم اوزرینه اك خفیف دوزله‌وکنیش برألکترودله تماس ایدیور وبوصورتله حاصـل اولان بشروی قشردخی اوچ کون ظرفنده دوشیور ، همان برمتره مسـافه‌دن فرق ایدلمیه‌جك پنبه ندبه‌ایله محیطنك قیزاریقلنی کوریلیور ، یکرمی کون صوکره اشبوحالت ماتهبه‌ده کچه‌رك جداًایده آل برتداوی تشکیل ایدن دیاته‌رمینك منافع‌وفوائدینه قناعت حاصل اولیور .

وقعه‌لرمدن یالکـز بری صاغ رکبه‌سی آلتنده همان برأل آیاسـنه یقین‌ضمنی منظره‌ده‌اولدقچه درین حلب چیبانـنه مالکدی. بونلره التی جلسه ایشلمه‌یه مجبوراولمشدم. ندبه‌سی هیـچ برمرضك براقدیغی قدر دکلدی . محدود ایدی ، معیوبیت وثقالت ترك ایتمادی . دیکرلرنده اندفاعات قرحویه اوفق اولمسـنه رغماً طبیعت مرض نتیجه‌سی ادمه‌یه نافذ ونسج حجروی‌یی بیـله متجاوز ایدی . هر قسهایمه‌رك رادیوته‌رابی طرفدارانی تجربه‌سنده بولنانلر شفانك تسریعنه خدمت ایدلدیکنی سـویلرلر واك آشاغی ایکی‌بچق آی ودها فضله اوغراشمق لازمکلدیکنی بیلدیررلر. فقط‌دیاته‌رمی ایله‌تداوی، هراعتراضی‌برطرف ایده‌جك ومداوات سائره‌یه‌رجحانیتی انکار اولنه‌میه‌جق قدرپارلاق.

ایشته مملکتمزده شرق چیبانلری نامی آلتنـده مختلف شهرلرده کورولن اشبو آفت جلدیه‌یی ایلك تشخیص ایدن وعامل مرضیسنی بولان — حیوانات مدرس محترمی اسماعیل حقی بکك سـویلدیکی کبی

وطنمزدن آمریقایه ـ بوستون شهرینه ـ گیدوب یرلشه‌ن برعائله‌ده تدقیقاتیله ـ جسیمانی تعریف ایلیان Wrigt اسمنده برآمریقالی عالمدر ، واولا helcosoma tropicum نامنی ویرمشدر . عین تاریخلرده R. Ross ده‌بوله‌رق Leishman'a tropicum ou fruonculosa تسمیه ایتمشدر .

بالاخره قالاآزار دیه‌یاد اولنان وعموم بنیه راحتسزلغنی احضار ایدن Leishmania Donovani میدانه چیقارلمشدر . منظره‌جه ، اوصاف حیاتیه اعتباریله بربرلرینه یقین بولنان اشبو طفیللر باقتریولوژیك ، بیولوژیك اساسلی تحریلره سبب اوله‌رق الیوم خیلی تفصیلاته مالك بولنمقده‌یز .

لایشمانیا جنسلری تره‌پانوزوم صنفلرینك مکمل دورلرنده تصادف ایدیلن اشکاله پك مشابه وبونلرك بسیط برنمونه‌سی تلقی ایدلمکده‌در .

لایشمانیااجناسی ایکی مختلف شکلده کورینیرلر . ۱ ـ لایشمانیوزه مبتلا انسان و حیوانات ثدیه‌نك انسجه وبنیه‌سنده تصادف ایدیلن فلاژه‌لسز جسیمات ؛ ۲ ـ عضوینك خارجنده وآنجق کولتورلرده ویاخود انسانلری لدغ ایله مرضی ویرن حشرات ومؤذیاتك بدنلرنده مصادف نظرمز اولان فلاژه‌للی تیپلر .

فلاژه‌لسز اشکال وصفدار اولوب پك بسیط برتشکله مالکدر . تثبیت ایدیلن فرونیلرك تلوینی متعاقب ۲ ـ ٤ میقرا طول ۱ـ۲ میقرا عرضنده‌کی طفیل پروتوپلازماوقروماتیندن عبارتدر .

قروماتینی بربری ایچریسنه کچمش ایکی نوه‌دن مرکبدر . مونووپولی‌نوقله‌ئر لوقوستیلرله ، ماقروفاژ ـ اوعیه‌نك اندوتل حجراتی ، وپلاسمانیك حجرات ـ داخلنده مرئیدر .

فلاژه‌للی نمونه‌لر ، نیقول وسط زرعنده ویاخود Citraté قان درونده صنعی یتشدیریلیر . هراون بش ویایکرمی کونده پاسساژ یاپمق لازمدر . فلاژه‌للرده قطعیاً نه تلوین ونه‌ده اولترا میقروسقوپله دالغه‌لی غشا کورمك ممکن دکلدر .

فلاژه‌للر ٤ ـ ٢٠ میقرا طول ، ٢ ـ ٤ میقرا عرضده‌درلر . حرکتلری اوزون قویروغی بولنان بربالق کبی وصفداردر . یکرمی کون قدر محافظهٔ حیات ایدرلر .

فلاژه‌للر اکثری برآره‌ده طوپلانه‌رق بر چیچك حالنده کورولدیکی واقعدر .

تکثرلری هرحالده طولاً بسیط برانقسامدن عبارتدر . بشره مسلط اولان لایشمانیالر ایکی نوع اولمق اوزره قبول اولنمقده‌در . بری L, Donovani ، دیکری L. Tropica در .

برنجیسنه Splenomegalie Tropicale ویا Kala-azar دینديکی کبی ایکنجیسنك همشیره‌سی بولنان وشرق چبانلرینك برتنوعنی اظهار ایدن L. américaine واردر . فقط L. D. ایله L. Trop. آره‌سنده ١٩١٢ ـ ١٩١٤ سنه‌لری تحریاتی نتیجه‌سی اوصاف حیاتیه‌جه فرق بولمیورلر . بری جلد طریقیله انتانی انتاج ایتدیکنه دیکرینك انبوب هضمی واسطه‌سیله حبلیتنی میدانه کتیردیکنی سویلیورلر .

قالاآزار بدايتده هندستانده كورولمش ، سياه حما ويولديريجى حما ناملريله توسيم ايدلمشـدر . ۱۹۰٦ دنبرى Splenom. tropicale دينمكده‌در .

آسيانك جنوب منطقه‌لرنده وبحرسفيد حوضه‌سنده‌كى چوجقلرك قسم اعظمنده دائما تصادف ايدلديكنى لاوران بيلديرديكى كبى كاهل چوجقلرده يكديكرندن بر آز فرقلى اعراض ابراز ايدر . كبد، مخ عظامده ، طحالده ، قانده بولنور فضله تفصيلاته شعبه‌مزك تحملى يوقدر.

حلب چيبانى ، بغداد ، برسنه‌لك ، نيل ، طهران ، اصفهان ، بيسـقرا ، قيصرى ، فلسـطين آنقره ديار بكر چيبانلرى ناميله ياد اولنان آفت موضعيهٔ جلديه پك چوق شهرلرمزده بلدى حالنده‌در . آفريقانك شمالنده ، بحرسفيد منطقه‌سـنده ، كريد ويونان آطه‌لرنده قبريسده ، آطنه‌طرفلرنده‌ده مصادفدر. بغدادكى محللرده سنه‌نك معين موسملرنده ـ ايلول وتشرين‌اول آيلرنده ـ بولنوبده يقالنميان نادردر. بالخـاصه صويه جوار اوطورانلر نهرلرده طولاشـانلر دها زياده معروضدرلر .

دور تفريخى همان هركتابده آيرى يازلمش دينسه بجادر. اون‌بش كوندن‌التى ودهازياده زمان‌كچدكدن‌صوكره‌حصوله كلنلرى ذكرايدنلر وار . هله آلمانجه آثارده فرانسزجه قدر اوزون بحثلر بوله‌مدم .

شرق چيبانى اكثريتله وجه واطراف نهايتلرنده تمركز ايدر . دها دوغريسى آچيق نواحيده ، البسـه خارجنده قالان يرلرده كورونور .

دوامی آلتی ایدن بر سنه وبعضاً دها فضله امتداد ایده بیلیر. عاقبتی سلیمدر. [٤] لفغانژیت ئەرینر یپل آدەنیت وسائره کورولمسی پیوژەن جرثوماتك مداخلەلرندندر. خستەلق قابل تلقیحدر.

حیواناتدن کوپکلره، صیچانلره، میمونلره آشیلانیر. طرناقلرله، تماس ایدن البسەلرله بذاته کندیلرینی تلقیح ایدنلر موجوددر. اندفاعاتك آچیق محللردە حصوله کلمسندن حشراتك صوقدیغنه شبهه یوقدر.

باشلانغیجی حکه ایله مترافق قرمزی برحطاطه بلیریر. تدریجاً حجمی آرتار، توبرکول حالنی آلیر. ١٥ ـ ٢٠ کون ظرفنده توبرکولك زروەسندە بر پوستول تحصل ایدر. عینی زمانده قورومه یه، صاری کیرلی بر قبوق تشکیلنه میالدر.

بعضا قبوق دوشر. یکیدن حصولیله ختام مرضه قدر قشری بر شکلده قالیر. بعضاً قشر قالینلاشیر. وآلتنده قرحەنك فعالیتی مشهوددر. محیطی مشرشر، زیمبا ایله کسیلمش برطرزدەدر. دائما مصلی قیحی بر افراز ایله ممتازدر. قبوغك التصاقی پك قویدر. بر قرحەنك جوارنده متعدد حطاطەلرك کورولمسی، هر برینك چبان اولەجغنه دلیلدر. بونلر بر برلریله برلشەرك اولدقجه واسع تقرح لوحەسی عرض ایدرلر. درنیلکی جرثوماتك فعالیتنه، بنیەنك مقاومتنه باغلیدر. وسعتی معدنی بش پارەدن اعتباراً ٢٠ ـ ٣٠ سانتیمترە کنیشلك ابراز ایدنلر مرئیدر. ـ بارته‌له‌می ـ

---

[٤] قیصری جوارنده کوروان بر نوع لایشمانیوزك یدی سنه دوام ایتدیکنی و عامیله لوبوس نەکسە دانه بکزەدیکنی معلم علی رضا بك حکایه ایتمکدەدر.

درت بش آی صوکره قرحه‌ده توسعه استعداد قالمز . زمینلری ازرار لحمیه‌یه مصدر در . ظاهراً حیلموی بر شکلده کوزه چارپار ویواش‌یواش تندیه یوز طوتدیغی آکلاشیلیر .

ندبه ، بدایتده منکشه‌ویدر . مؤخراً صاریمتراق اولور . نهایت مرکزی‌بیاض ، محیطی اسمر قالیر . وزمانله هرطرفی بیاضمتراق ، وصفدارنشان شکلنده کوره‌نلره ، کچیره‌نلره عیاندر . شرق‌چیانلرنده اختلاط التهابی واقع اولمازسه همان یلا وجع سیرینی اتمامه ساعی‌در .

تشخیصنده اك زیاده لوپوس وولکرله قاریشدیریرز .

مع هذا عادی لوپوسلرك جام تضیق آلتنده معیندار لوپوملری مهم رهبرلر مزدندر . بعض دارلافرنج ثالث اندفاعاتنه بکزتمك ممکندر . قرحه‌لینه‌یه مشابهت‌ابراز ایدنلرده بولنور .

اکتیمائی‌ده اکدیرر . نادراً روپیاسیفیلیتیقایه‌ده مشابهق واردر . مع‌هذا فرنکی اندفاعاتنك رنکلری بسبتون باشقه‌در تخصیص دوام دورلری فرقلیدرلر .

بکزه‌دیکی فرونقل وانتراقسلرده حالت التهابیه ومحیطك قزاریقلغی لایشمانیوزه نسبتاً پك چوقدر . خصوصیله درجه‌سنه‌کوره بویوك ویکانه بوربیون تشکلی وصفداردر .

سپروتریخوز ، بلاستومیقوز ، دیکر توبرکولوز اندفاعاتیله قاریشیقلغی رفعه خادم واسطه‌لرمز کثیردر . نهایت اوج الحظمی بش کونده اك‌قاریشیق وقایعده تشخیص قطعی ممکن وقابلدر . یارازیتك

تحریسیله ایش درحال میدانه چیقار . طفیل یالکز قرحه‌نك درونده لوقوسیت مونوتوقله‌ر لر، ماقروفاژلرداخلنده‌بولنمزلر. جوارانسجه‌ده، اوعیهٔ لنفائیه و اوعیهٔ دمویه درونده تصادف اولنور. مع‌هذا دوران عمومیده راست کلنمامشدر .

تداویسی ایچون فوق مانغانیت پوتاس توزلری ـ وجعنا کدر ـ بلودومتیلن مرهملری والخ کبی اریدیجی مواد کیمیویه استعمال ایده‌رك اپی ایتمه‌یه اوغراشلدیغی ، حتی بنیه‌یی تقویه مثللو داخلی معالجه‌لری حالا کتابلر معلومات قبیلندن ذکر ایدرلر .

آرســه‌نوبانزول چیقه‌لیدنبری ـ پارازیتك تره‌پانازومیاز صنفنه یقینلغی دولاییسیله ـ بر چوق مؤلفین تطبیقاتده بوله‌رق تأثیرینی مدح ایتمشلردر. بومیانده ادرنه‌مرکز خسته‌خانه‌سنه رومانیادارالحربنه ســوق اولنان حرب عسکرلر آره‌ســنده اون بشی متجاوز وقایعده آرســه‌نوبانزول شرینغه ایتدك . درت کون فاصله ایله ٠,٤٥ داخل وریده زرقیــاتدن التیســنده آثار صــلاح بلیردی ، متبــاقی خسته‌لرده قطعی برنتیجه‌یه واصل اوله‌مادق. خسته‌لر یاره‌لی ایدی . بر قسمی اوچ ، دیکرلری درت بش آی یاتمه‌یه مجبور قالمشلردی . بومدت ظرفنده کندیلکلرندن شــفایاب اوله‌لری احتمالی دها قوی کوردك وقناعت‌تامه ایله سالوارسانو تهراپی‌نك جدی برتداوی تشکیل ایتمه‌دیکنه حکممز غلبه چالدی . بزم کبی سائر آرقداشلرمز، مختلف محللرده عینی شرینغه‌لردن ویوزده یوز دینه‌جك بر صلاح وشــفا کوره‌مامشلردر .

کچن سنه امراض جلدیه وافرنجیه جمعیت طبیه‌سنده Tartre _ stibié ایله تداوی ایدیلن وزرقیات اورته‌لرنده کوستریلن بر چوجق اوزرینه مناقشاتده هر ایکی معالجه‌نك‌ده آز چوق تأثیری اولدیغی سویلدیلر. خسته‌یی تقدیم ایدن ذات ـ فرنکی‌یه‌دوچار و آثار افرنجیهٔ ظاهریه‌یه‌مالك وهم زمان لایشمانیوزه دوچار دیکر بر مریضده‌ نه اوسالوارسانك یالکز داء الافرنج اوزرینه تأثیر ایتدیکنی وحلب چیبانك علی حاله قالدیغی مشعر بر مشاهده‌ده ذکر ایتمشدی . بوطرزده دها ایکی وقعه‌یی خاطرله‌مقده‌یم .

بعض اطبا آرقداشلرمز چیبانك نسجنه زرقیاتدن استفاده اولندیغی ، بر قسم‌ده توزینك أ کیلمسندن، سالوارسان مرهملرندن فائده کوردکلرینی سویلرلر . بو خصوصده رشاد رضا وعبدالقادر بکلرك تجربه‌لری واردر ، معلومات لطف ایدرلر .

تارترستی بی‌یه ایله امریقا نمونه‌سی وقالاآزار نوعی عرض ایدن مرضاده منافعنی بیلدیرنلر واشفایه مقتدر اولدقلرینی یازانلر چوقدر. مملکتمزده بومثللو خسته‌لره تصادف ایتمادیکمزدن دوفرو وصلاحیتدار برلسانله بیان افکار ایده‌میه‌جکم .

حلب وشرق والخ نامله‌ مسمی چیبانلر موضعی برجلد خسته‌لنی بولنمسنه بناءً اعظمی اون بش یکرمی کونده شفای تامی تأمین ایدن وترك ایده‌جکی ندبه‌نك فرق اولنه‌میه‌جق بردرجه‌ده حصولنی امنیته آلان دیاتهرمی‌در ، بالجمله تداوی‌یه فائقیتی آرتق مثبت برشکله کیرمشدر .

دیاته‌رمی جریان ایله ایشله‌ین وشمدیکی حالده آنجـق بیوك شهرلرمزده بوله‌بیله‌جك برآلت اولمسندن مدح ایدیلن منجمد حامض قاربون‌ده رد ایدیله‌مز .

اساساً تارترسستی‌بی‌یه شرینغه‌لری یك وجعناك وحاصل ایتدیکی فعاللر یك یوروجی وتوزوجی اولدیغندن تطبیقنده‌کی محـاذیری ، منافعندن فضله‌در . سالوارسانوته‌رابی‌ده عینی درجه‌ده تلقی ایده‌رم . موضعی برراحتسزلق ایچون عمومی تداوی اجراسنه قالقشمق معقول اولماسه کرکدر . منجمد حامض قاربون هیچ شبهه‌سز سرعت تندبی و براقه‌جغی معیوبیتنك آزلغی جهتندن سالوارسان وتارترسسی‌بی‌یه مرجحدر .

رادیوته‌رابی‌ده نه‌اوسالوارسان قدر موفق اولمقده‌در .

دیاته رمی‌بی استثنا ایدرسـه‌ك منجمد حامض قاربون ، بالخاصه مختلف شهر وسنجاقلرده‌کی آرقداشلرمز ایچون یك کوزل برساحهٔ تطبیقدر. خیلی زماندر، لوبوس ئه‌ریته ماتو، لکه‌لر ودهاسائر محدود جلد خسته‌لقلری ایچون قوللاندیغمز منجمد حامض قاربونی احضار ایدیجی آلت طاشینمسی مشکل ، دولدیرلمسی برایش اولان قوجه بر بومبادر . حالبوکه فرانسزلرك یکی چیقارتدقلری Cryocautére اوفق برقطعه‌ده حتی جبه کیره‌جك درجه‌ده پورتاتیف شـکله صوقولمش وهرکسـك اسـتفاده ایده‌جکی طرزده اورته‌یه قونمشـدر . بومبالرك یاپدقلری حامض قاربونه برچوق جهتلردن ترجیحه شایاندر. والحاصل

شرق چیانلرینك تداویلرنده دیاته‌رمی‌کی بارد استعمالی مفکوره‌وی
بر واسطهٔ اشفادر . براقه‌جق ندبه ایله اطبانك یوزینی کولدیریر ،
خسته‌لرك ممنونیتنی موجبدر. وبك آز زمانده مرضی اورته‌دن قالدیرر.

rinceton University Library
101 066366780

HALEP VEYA SARK CIBANLARININ DIYATERMILLE TEDAVISI

HULUSI BEHCET